

σοσιαλιστική

ΕΚΔΡΑΧΗ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ

ΜΑΡΤΗΣ 2015

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 277

ΤΙΜΗ €1

ΤΙΜΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €2

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

Η ελπίδα νικά τον φόβο

Μετά από πέντε χρόνια μνημονιακών πολιτικών λιτότητας που έριξαν τον ελληνικό λαό στη φτώχεια και την εξαθλίωση, οι εκλογές της 25ης του Φεβράρη έφεραν στην κυβέρνηση τον ΣΥΡΙΖΑ. Τα κοινωνικά στρώματα που κτυπήθηκαν αλύπητα από την καπιταλιστική κρίση εμπιστεύθηκαν το κόμμα της ριζοσπαστικής αριστεράς και μέσα σε λιγότερο από τρία χρόνια το μετέτρεψαν από κόμμα του 4% σε κυβερνητική πλειοψηφία.

Παρά την εκστρατεία κατατρομοκράτησης των μαζών από τις ευρωπαϊκές οικονομικές ελίτ και το εγχώριο τρίγωνο της διαπλοκής (πολιτικοί-τραπεζίτες-μέσα ενημέρωσης) η φλόγα της ελπίδας ήταν αδύνατο να σβήσει. Η θέληση της κοινωνικής πλειοψηφίας να απαλλαγεί από τους υποτελείς εκπροσώπους του ευρωπαϊκού κεφα-

λαίου που ανέλαβαν τη «διάσωση» της ήταν τέτοια, ώστε να εκφραστεί σε υπερδιπλάσιους αριθμούς υποστήριξης της νέας κυβέρνησης κατά τις συζητήσεις στο Γιούρογκρουπ, από ό,τι στις εκλογές.

Το ελληνικό εργατικό κίνημα και ο ΣΥΡΙΖΑ έδειξαν τον δρόμο. Κερδήθηκε μια σημαντική μάχη στον πόλεμο κατά του νεοφιλελευθερισμού, που προβλέπεται να ενταθεί στην επόμενη περίοδο. Ήδη, το μπλοκ του τραπεζικού κεφαλαίου και της ευρωπαϊκής δεξιάς ξεδιπλώνει τα σχέδια ανακοπής με κάθε τρόπο του «μολυσματικού ιού» που κουβαλά ο ΣΥΡΙΖΑ.

Οι πρόσφατες εκδηλώσεις αλληλεγγύης σε κάθε γωνιά της Ευρώπης προς υποστήριξη του αγώνα του ελληνικού λαού, είναι κάτι που τρομάζει τους Ευρωπαίους αστούς, που βλέ-

πουν το σάπιο καπιταλιστικό σύστημα να σείεται συθέμελα.

Οι πιέσεις προς την ελληνική κυβέρνηση για να συμμορφωθεί προς τα προγράμματα λιτότητας θα εντείνονται μέρα με τη μέρα. Η επιτυχής αντιμετώπιση της επίθεσης του διευθυντηρίου των Βρυξελλών είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αποφασιστικότητα που θα επιδείξει ο ΣΥΡΙΖΑ στην εφαρμογή του προγράμματός του.

Η στήριξη στο ελληνικό αλλά και στο ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα είναι η μόνη διασφάλιση για να κερδηθεί ο πόλεμος. Μόνο τότε το κύμα της νίκης του ΣΥΡΙΖΑ και το «τικ τακ» των Ποδέμος θα έχουν σοβαρές πιθανότητες να απλωθούν σε ολόκληρη τη νότια Ευρώπη και να φτάσουν μέχρι το Βερολίνο.

ΧΡΕΟΣ: Η απόλυτη ήττα της οικονομίας της αγοράς

Οι οικονομίες των χωρών της Ευρώπης, όπως και του κόσμου ολόκληρου, χρειάζονται αναπτυξιακή ανάσα, όχι όμως αύξηση του χρέους. Έτσι, η προσπάθεια ΣΥΡΙΖΑ για α) «διαγραφή του μεγαλύτερου μέρους του χρέους» αλλά «και αποπληρωμή του υπόλοιπου με ρήτρα ανάπτυξης» και β) «συμφωνία στο ζήτημα της διαγραφής, όχι μονομερείς ενέργειες», αποτελεί ζήτημα-κλειδί.

Δεν υπάρχει όμως δυνατότητα συμφωνίας. Ενώ Μέρκελ και Σόιμπλε τρίζουν τα δόντια, η δέσμευση ΣΥΡΙΖΑ για σύγκληση πανευρωπαϊκής διάσκεψης για το χρέος εξακολουθεί να είναι κεντρικό σημείο των διακηρυγμένων στόχων του.

«Στη συγκυρία αυτή η πρόταση της ευρωπαϊκής Αριστεράς για σύγκληση μιας ευρωπαϊκής διάσκεψης για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους γίνεται επίκαιρη...» (Γιάννης Μηλιός).

Είναι περιορισμένες οι πιθανότητες να μπορεί ο ΣΥΡΙΖΑ να κάνει πίσω από αυτές του τις δεσμεύσεις στις συνθήκες κρίσης και μαζικών κινητοποιήσεων του ελληνικού λαού. Ανύπαρκτες οι πιθανότητες να κάνουν πίσω και οι πολιτικοί εκπρόσωποι του κεφαλαίου που ελέγχουν ακόμα τους θεσμούς της Ευρώπης. Οι δυνατότητες του κεφαλαίου για παραχωρήσεις έχουν γίνει ανύπαρκτες. Έτσι, το «τικ τακ» των ΠΟΔΕΜΟΣ δίνει τον ρυθμό της επόμενης περιόδου.

Το διακύβευμα, λοιπόν, δεν είναι η δυνατότητα να επέλθει συμφωνία μέχρι τον Ιούνιο. Δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα. Το διακύβευμα είναι να καταφέρει ο ΣΥΡΙΖΑ με τα επιχειρήματα και την πολιτική του, να απεγκλωβίσει τους λαούς της Ευρώπης από την επιχειρηματολογία της Μέρκελ και των αντίστοιχων της στην Ευρώπη.

«ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΜΕ ΓΟΡΓΑ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ»

Η Ελλάδα έχει το ηθικό έρεισμα να ζητήσει διαγραφή του μεγαλύτερου μέρους του χρέους. Μέχρι και το 95% των ελληνικών δόσεων αποπληρωμής των δανείων διοχετεύονταν για αποπληρωμή των παλιών χρεών, για διάσωση -όπως από καιρό τώρα λέει ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας, Γιάννης Βαρουφάκης- των χρεοκοπημένων γερμανικών τραπεζών.

Ο ελληνικός λαός χρεωνόταν ολοένα και περισσότερο, την ίδια ώρα που φτωχοποιούνταν ολοένα και περισσότερο, όχι για να βοηθήσει την ανάπτυξη της χώρας του, αλλά για να διασώσει το γερμανικό και, συνεπακόλουθα, το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα.

Το τεράστιο χρέος για το οποίο κατηγορείται η Ελλάδα ότι δημιουργήθηκε με δική της ευθύνη, δεν είναι χαρακτηριστικό μόνο της

Ελλάδας. Δεν είναι χαρακτηριστικό των «κακομαθημένων» Ευρωπαίων του Νότου, ούτε των «ανάξιων» τριτοκοσμικών. Είναι το κύριο πρόβλημα της παγκόσμιας οικονομίας που με το τέλος του 2014 κρατούσε στις πλάτες της το

ΟΧΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΦΤΩΧΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ασύλληπτο συνολικό χρέος, δημόσιο και ιδιωτικό, ύψους 199 τρις δολαρίων.

Στη δημιουργία χρέους βασίστηκε η νεοφιλελεύθερη περίοδος για να δώσει παράταση ζωής στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα.

Στην κατανόηση του ρόλου αυτού της νεοφιλελεύθερης περιόδου στο οικονομικό επίπεδο, έχει συμβάλει σημαντικά και ο Υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, Γιάννης Βαρουφάκης, με το διάσημο βιβλίο του, «Ο Παγκόσμιος Μινώταυρος», όπως και με μια σειρά άρθρα και συνεντεύξεις.

Η δημιουργία χρέους συνέβαλε «... στη διατήρηση για δεκαετίες μιας παγκόσμιας ηρεμίας (ασταθούς, είναι η αλήθεια) η οποία βασιζόταν στη συνεχή εθελοντική ροή κεφαλαίων που μπορεί να ερμηνεύσει κανείς ως 'δώρα υποτέλειας' (αντί για φόρους) από την παγκόσμια περιφέρεια προς την αμερικάνικη μητρόπολη, τα οποία 'δώρα' η μητρόπολη, με τη σειρά της, τα χρησιμοποιούσε (καταναλώνοντάς τα) για να κρατά την περιφέρεια ακμαία.» (Ο Παγκόσμιος Μινώταυρος, σελ. 63.)

Τα δώρα υποτέλειας στα οποία αναφέρεται ο Βαρουφάκης ήταν το χρήμα που η παγκόσμια περιφέρεια έδινε στις ΗΠΑ, αγοράζοντας ομόλογα και άλλους αμερικάνικους τίτλους, κρατικούς και ιδιωτικούς. Χρήμα που στη συνέχεια οι ΗΠΑ χρησιμοποιούσαν για να αγο-

ράζουν τα προϊόντα του υπόλοιπου κόσμου. Διατηρώντας έτσι την παγκόσμια οικονομία σε λειτουργία. Μόνο που το όλο σύστημα ήταν «...ένα σύστημα πάρα πολύ ασταθές για να επιβιώσει στο διηνεκές...» (στο ίδιο, σελ. 63). Το 2008 ήταν το τέλος του ασταθούς αυτού συστήματος.

Η Κίνα, ο κύριος ευεργέτης του αμερικάνικου χρέους στα χρόνια της ανάπτυξης, προσπαθώντας και αυτή να επιβιώσει μετά το τέλος του ασταθούς αυτού συστήματος το 2008, είδε το χρέος της να αυξάνεται με τον πιο δραματικό τρόπο από οπουδήποτε αλλού. Από το 2007 το χρέος της τετραπλασιάστηκε, φτάνοντας στο 282% του ΑΕΠ.

Έτσι, όταν οι Ευρωπαίοι δανειστές κατηγορούν την Ελλάδα για ανεύθυνο δανεισμό, αφήνουν εκτός συζήτησης και αναπάντητο το καιρί-

ο ερώτημα των στιγμών που ζούμε. Πού θα ήταν, όχι μόνο η Ελλάδα, αλλά και η ίδια η Γερμανία, αν η Ελλάδα, και πολλές άλλες χώρες, δεν δανείζονταν για να μπορούν έτσι να αγοράζουν και τα γερμανικά προϊόντα -εντελώς συμπληρωματικό ότι οι κύριοι δανειστές ήταν γερμανικές τράπεζες;- που ήταν ο κύριος εξαγωγέας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Το ζήτημα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε λοιπόν, δεν είναι τα δανεικά κάποιων χωρών, των ΗΠΑ συμπεριλαμβανομένων, αλλά η βαθύτερη αρρώστια της παγκόσμιας οικονομίας, που κάτω από αυτό το οικονομικό σύστημα έχει από δεκαετίες χάσει την ικανότητα να συντηρεί τον εαυτό της.

Πλησιάζουμε γοργά την στιγμή της αλήθειας. Ενώ πιθανόν να παρακολουθήσουμε κάποιους συμβιβασμούς σε κάποια σημεία

μεταξύ της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και των εκπροσώπων του ευρωπαϊκού καπιταλισμού, δεν υπάρχουν περιθώρια συμβιβασμού στο ζήτημα του χρέους. Πάνω από όλα διότι συμβιβασμός θα σήμαινε ότι η κρίση συνεχίζεται αμείλικτα, σε περιόδους που οι αντοχές της ελληνικής κοινωνίας έχουν εξαντληθεί: 26% ανεργία, 300 χιλιάδες οικογένειες που βρίσκονταν χωρίς ηλεκτρισμό, άλλες τόσες χωρίς σπίτι, 40% να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Και δεν είναι μόνο την Ελλάδα που η κρίση του καπιταλισμού και τα μνημόνια έριξαν σε τραγική κατάσταση. Η Πορτογαλία που μέσα στο καλοκαίρι η Τρόικα «χαιρέτιζε» για τις μνημονιακές «επιδόσεις» της, δεν πέρασαν «... τριάντα ημέρες (και) δύο φορές κόντεψε να γίνει ο χαμός στα χρηματιστήρια της Ευρώπης (και όχι μόνο) με το σχεδόν κραχ... της πορτογαλικής τράπεζας (του Αγίου Πνευματος).»

Τέτοιο είναι το χάος που έχει δημιουργήσει η κρίση και οι πολιτικές τους που οι διάσημοι αστοί οικονομολόγοι Κρούγκμαν, Στίγκλιτς, Πικετί, προειδοποιούν «σώστε τον καπιταλισμό από τους καπιταλιστές».

ΣΥΡΙΖΑ Η προοπτική ανατροπής

Η κρίση είναι παγκόσμια

Με το περιβάλλον άρχισε ο Βαρουφάκης τον πρόλογο του «Παγκόσμιου Μινωτάουρου» το 2011. Ανέφερε τις πλημμύρες σε ένα άνυδρο μέρος της Αυστραλίας και τις πυρκαγιές στη Σιβηρία σαν παράδειγμα διαφορετικών εκφράσεων της ίδιας αιτίας: του φαινομένου του θερμοκηπίου. Και συνέχιζε:

«Το ίδιο και η Οικονομική Κρίση:

- Στην Ιρλανδία και στην Ισπανία η «πυρκαγιά» κατέστρεψε την αγορά ακινήτων, πριν πάρει αμπάρια το τραπεζικό σύστημα.

- Στην Αμερική, στη Βρετανία, ακόμα και στη Γερμανία πρώτα «κάηκαν» οι τράπεζες.

- Στην Ελλάδα η «φωτιά» ξεκίνησε στο Λογιστήριο του Κράτους, απ' όπου το δημόσιο χρέος λειτουργήσε σαν το προ-σάναμμα που μεταφέρει τις φλόγες στην υπόλοιπη οικονομία και, βεβαίως, στις τράπεζες.

- Σε αναδυόμενες οικονομίες, όπως η Βραζιλία, η Κρίση πήρε τη μορφή χιονοστιβάδας κεφαλαίων που έσπευσαν στις χώρες αυτές, ζητώντας καταφύγιο από την καταρρέουσα Δύση, με αποτέλεσμα την ανατίμηση των νομισμάτων τους, τη μείωση των εξαγωγών, τη δημιουργία επίφοβης φούσκας στην αγορά ακινήτων.

Για να το πω απλά: όπως και με την κλιματική αλλαγή, έτσι και με την Κρίση, κάθε χώρα, κάθε ήπειρος του πλανήτη, τη βιώνει πολύ διαφορετικά. Η Κρίση όμως είναι μία. Κοινή για ολόκληρη την ανθρωπότητα.»

Διαπραγμάτευση και συμβιβασμός

Σήμερα στην Ελλάδα είμαστε θεατές σε μια τραγωδία αρχαιοελληνικής ή σαιξπηρικής εμβέλειας, μιας τραγωδίας γεμάτης με επαναστατικές υποσχέσεις. Δεν ξέρω ως πού θα φτάσει η Κυβέρνηση του Σύριζα, αλλά ακόμα και αυτο που έχει πετύχει μέχρι σήμερα είναι αρκετό για να δικαιώσει την ύπαρξή-της: από τη δεκαετία του '60 έχουμε να δούμε τόσο έντονη συζήτηση για την πολιτική και την οικονομία, μια συζήτηση που δεν περιορίζεται σε μια δράκα διανοούμενων, αλλά διεξάγεται σε κάθε καφενείο, σε κάθε γειτονία, σε κάθε πόλη της Ευρώπης, σε κάθε χώρα του κόσμου. Μια συζήτηση που αλλάζει συνειδήσεις και ξαναφέρει τη Δημοκρατία στη συζήτηση ιδεών και όχι σε τερτίπια δημοσίων σχέσεων.

Φυσικά η Κυβέρνηση Σύριζα δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. Οι «Indignatos» στην Ισπανία, οι «αγανακτισμένοι» στην Ελλάδα αλλά και η άνοδος ακροδεξιων σχημάτων (Μαριν Λεπεν, UKIP, Χρυσή Αυγή κ.λπ.) σε πολλές χώρες της Ευρώπης είναι αντιφατικά συμπτώματα της ίδιας κρίσης.

Η κυριαρχία μιας τάξης μειοψηφίας, μέσω της κυριαρχίας των «αγορών», ήταν επικτη γιατι έπειθε τις μάζες της πλειοψηφίας να θέλουν αυτο που ήθελε και η ίδια. Όταν αυτο δεν ήταν πια επικτη, η δημοκρατία δεν ήταν πια και τόσο ελκυστική. Ενας ένας οι δημοκρατικοί θεσμοί καταργούνται: ο Παπανδρέου δεν είχε δικαίωμα να ρωτήσει με δημοψήφισμα τον ελληνικό λαο πριν υπογράψει το μνημόνιο, οι «δανειστες» διόρισαν έναν τραπεζίτη πρωθυπουργο -που δεν ήταν καν βουλευτής- και απειλούσαν με καταστροφή τη χώρα αν τολμούσε να εκλέξει τον Σύριζα. Αυτή τη στιγμή θεωρούν έγκλημα την τήρηση των προεκλογικών υποσχέσεων απο τη νέα Κυβέρνηση.

Αυτή η φθορά της δημοκρατίας άρχισε ήδη να δείχνει τα δόντια-της με την ανάπτυξη ακροδεξιων και ναζιστικών κινημάτων στην Ευρώπη. Αν ο Σύριζα δεν κατάφερε να προσφέρει την αντίσταση στη χυδαιότητα του ευρωπαϊκού αυταρχισμού, η εξέλιξη δεν θα ήταν η συνέχιση της υποταγής Σαμαρα-Βενιζέλου, αλλά η Χρυσή Αυγή. Κι αν αποτύχει ο Σύριζα ούτε η Ελλάδα θα «σωθει» ούτε το ευρώ. Αντι για αριστερες προσπάθειες αναμόρφωσης της Ευρώπης θα έχουμε δεξιες επιθέσεις για διάλυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ρεφορμισμός και επανάσταση

Αυτο που δίχαζε πάντα την Αριστερα ήταν ο διχασμός ανάμεσα σε επαναστάτες και τους ρεφορμιστες. Αυτο που δεν καταλαβαίναμε, ίσως και οι δυο πλευρες της διαχωριστικής αυτής γραμμής, ήταν ότι ζούμε σ' έναν κόσμο που μεταβάλλεται συνεχως, πως κάθε πολιτική έχει τη στιγμή-της και πως αυτο που είναι σήμερα σωστο αύριο μπορεί να είναι λάθος.

Η δεκαετία του '60 αποτελεί μια ιδιομορφία στην εξέλιξη του μεταπολεμικού κόσμου. Η ήττα των Αμερικανων στο Βιετναμ και ο Τσε Γκεβάρα, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ο Μάης του '68 και η Ανοιξη της Πράγας, οι Χίππυς, οι Μπητλς και οι Ρόλλινγκ Στόουνς, ο Τζιμμου Χέντριξ και η Τζάνις Τζόπλιν, η μαριχουάνα και το LSD συνθέτουν ένα κράμα που ανήκει σε μίαν άλλη συζήτηση. Ενα κράμα, ωστόσο, που σημάδεψε τις

έννοιες της επανάστασης και του ρεφορμισμου με θετικές και αρνητικές -μέχρι και καταστροφικές επιπτώσεις.

Ακολούθησαν γενιες επαναστατων που κυνηγούσαν χίμαιρες είτε με ένοπλη δράση είτε με σεκταριστική απόρριψη οποιουδήποτε αγώνα μέσα στα πλαίσια του καπιταλισμου.

Επαναστάτες που κυνηγούσαν την επανάσταση τη στιγμή που ο καπιταλισμός -για να πούμε την αλήθεια, μόνο ο ανεπτυγμένος καπιταλισμός- μπορούσε να προσφέρει ακόμα κάτι στις πλατιες μάζες. Αποτέλεσμα: η περιθωριοποίηση και η απομόνωση απο την πολιτική ζωή.

Είχαμε φυσικά την ερμηνεία αυτής της πραγματικότητας που «δικαίωνε» τους επαναστάτες. Δεν γινόταν επανάσταση γιατι οι ηγέτες της εργατικής τάξης δεν ήταν επαναστάτες. Με κυνηγά ακόμα η απάντηση του Ζήνωνα Ποφαΐδη σ' αυτή τη θέση: αν κάμουμε την υπόθεση εργασίας πως έτσι έχουν τα πράγματα, πρέπει να απαντήσουμε και το γιατί η εργατική τάξη δεν έχει επαναστάτες ηγέτες.

Αυτο το mea culpa πρέπει κάποια στιγμή να συζητηθεί σε βάθος. Ωστόσο λίγη σημασία έχει τώρα. Ο καπιταλισμός δεν μπορεί πια να προσφέρει μεταρρυθμίσεις. Προσπαθεί πια να ξεπεράσει τη σημερινή του κρίση όχι ρίχνοντας ψίχουλα στην εργατική τάξη αλλά ρουφώντας το αίμα της.

Το πρόγραμμα της κυβέρνησης Τσίπρα θα φάνταζε δεξιο ρεφορμιστικο μερικές δεκαετίες πριν. Σήμερα συνεπαίρνει τους αδικημένους όλου του κόσμου, έχει γίνει ο φάρος που απειλεί να συντρίψει τον παγκόσμιο καπιταλισμο. Αυτο δεν είναι παράδοξο.

Αντίθετα, είναι ακριβως η απλότητά-του, η μετριοπάθειά-του που το κάμνει επαναστατικό. Είναι ακριβως το ότι και ο τελευταίος κάτοικος αυτού του πλανήτη μπορεί να διακρίνει τι διακυβεύεται στη σύγκρουση της ελληνικής κυβέρνησης και των αυταρχικών γραφειοκρατιών της ΕΕ και της Γερμανίας.

Στο τέλος τέλος τι είναι η σοσιαλιστική επανάσταση; Σε επίπεδο ανάλυσης νομίζω πως είχαμε δίκιο που την ορίζαμε σαν το πέρασμα των μέσων παραγωγής απο την ιδιωτική ιδιοκτησία στην κοινωνική. Εκεί που νομίζω πως είχαμε λάθος είναι η μετάφραση της ανάλυσης σε μεθοδολογία αγώνα. Η μετάφραση της ανάλυσης σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα που να συνεπαίρνει τις μάζες και να τις φέρνει στο προσκήνιο της ιστορίας. Ενα πρόγραμμα που να είναι κατανοητο και εφαρμόσιμο.

Τέτοιο ήταν το πρόγραμμα του Σαλβαντορ Αγιέντε. Ομως αυτο που ήταν τότε επικτη σε εθνικο επίπεδο ήταν ανέπικτο σε έναν κόσμο όπου οι ΗΠΑ ήταν αδιαμφισβήτητος ηγεμόνας. Αυτο το πρόγραμμα τσακίστηκε στα βράχια ενός κόσμου που δεν είχε ακόμα εξαντλήσει τις δυνατότητές του.

Σήμερα η κατάσταση είναι διαφορετική. Το πρόγραμμα

του Σύριζα δεν είναι πρόγραμμα σοσιαλιστικής αλλαγής. Είναι ωστόσο πρόγραμμα σύγκρουσης με το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα. Δεν είμαι βέβαιος αν η ελληνική κυβέρνηση έχει προγραμματίσει την πορεία της ξέροντας ότι δεν θα απο-φύγει την τελική σύγκρουση. Αυτο που έχει κάμει μέχρι σήμερα δεν αποκλείει μια πολυ συνειδητη προ-ετοι-μασία για την τελική μάχη.

Όποια κι αν είναι η πρόθεσή της, ωστόσο, πολυ γρήγορα θα περάσουμε σε μια περίοδο που είτε θα παίρνει ολοένα και πιο ριζοσπαστικά και επαναστατικά μέτρα, όπως για παράδειγμα η εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος, κερδίζοντας τη στήριξη των ελληνικών αλλά και των ευρωπαϊκών μαζών ή θα αναδιπλώνεται και θα χάνει τα κέρδη που έχει ήδη πετύχει. Οι μεταρρυθμίσεις που επιδιώκει μπορούν μόνο να εφαρμοστούν μέσα απο επαναστατικές διαδικασίες.

Ο Δούρειος Ίππος

Επιτρέψτε-μου και μια προσωπική εξομολόγηση.

Για την παρακμιακή-μου αισθητική, η πιο απολαυστική στιγμή του δράματος, ήταν η δήλωση του Σόιμπλε ότι η πρόταση της ελληνικής κυβέρνησης αποτελεί Δούρειο Ίππο. Αυτος ο σύγχρονος Λαοκόων που φωνάζει το «φοβου τους Δαναους» του 21ου αιώνα μπορεί να μην συνειδητοποιεί πόσο δίκιο έχει. Σίγουρα δεν το συνειδητοποιούν οι αριστεροι στην Ελλάδα -και όχι μόνο- που έτρεξαν να φωνάξουν «προδοσία», που ξεγράφουν τις επαναστατικές δυνατότητες που υπάρχουν γιατι δεν έχουν την υπομονη να οργανώσουν τη νίκη και βιάζονται να συγκρουστούν τώρα, έστω κι αν αυτο οδηγεί στην ήττα.

● Το κείμενο είναι βασισμένο σε εισήγηση του Θέμου Δημητρίου που έγινε στο Συμπόσιο Προβλημάτων της Πρωτοβουλίας Σοσιαλιστων στις 25 του Φεβράρη 2015, στη μνήμη του Ζήνωνα Ποφαΐδη.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΩΡΑΞΗ

Η μάχη Βρυξελλών - ΣΥΡΙΖΑ που παρακολούθησαμε δεν πρέπει να ιδωθεί παρά σαν ένα επεισόδιο, σε έναν πόλεμο όπου δεν μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός, όσο τους ευρωπαϊκούς θεσμούς ελέγχουν οι πολιτικοί εκπρόσωποι των ιδιωτικών τραπεζών και του μεγάλου κεφαλαίου. Και αυτό που υπογράφηκε δεν μπορεί να ιδωθεί παρά σαν κατά-

σφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους...» Ταυτόχρονα, όμως, «τα θεσμικά όργανα (της Ευρώπης) θα λάβουν υπόψη τους τις οικονομικές συνθήκες του 2015 για τον στόχο του πρωτογενούς πλεονάσματος...» Ποιος θα κρίνει, λοιπόν, αν η αποτυχία επίτε-

του. Γενικόλογες διατυπώσεις που ενώ κράτησαν λίγο μούτρο για τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, έδωσαν ταυτόχρονα αναπνοή, χρόνο στην ελληνική κυβέρνηση. Η θηλιά στον λαιμό της ελληνικής οικονομίας που ίσχυε για τις 28 Φεβρουαρίου, μετατέθηκε για τέσσερις μήνες. Κατά πάσα πιθανότητα...

Αυτό και μόνο θα μπορούσε να δώσει στον Τσίπρα το δικαίωμα να θεωρήσει επιτυχία την κατάληξη. «Χθες ακυρώσαμε τα σχέδιά τους... να προκαλέσουν ασφυξία στην Ελλάδα στις

κού, οι τράπεζες θα καταρρεύσουν και οι συνέπειες θα είναι πολύ μεγάλες. Είναι σίγουρο ότι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί δεν επιδιώκουν κάτι τέτοιο με κλειστά μάτια, διότι γνωρίζουν τις συνέπειες για ολόκληρο το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Παίζεται όμως η διατήρηση του δικαιώματος της ατομικής ιδιοκτησίας του 1% της κοινωνίας πάνω στις τράπεζες και το μεγάλο κεφάλαιο, σε περιόδους που δεν μπορούν να το διατηρήσουν και, ταυτόχρονα, να παρέχουν μια ελάχιστη διαβίωση στις πλατιές μάζες. Από αυτό το άλυτο ζήτημα μπορούν να πηγάσουν οι πιο καταστροφικές πολιτικές αποφάσεις.

Η ανάγκη λοιπόν για άμεσο και πλήρη δημό-

ΣΥΡΙΖΑ - ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

«Κατάπαυση πυρός και όχι συμφωνία ειρήνης»

παυση του πυρός και όχι μια συμφωνία ειρήνης.

«Ο σκοπός της παράτασης είναι η επιτυχής ολοκλήρωση της αξιολόγησης στη βάση των όρων του τρέχοντος προγράμματος, με την καλύτερη χρήση της υπάρχουσας ευελιξίας... η παράταση αυτή θα γεφυρώσει επίσης (bridge) τον χρόνο για την πραγματοποίηση συζητήσεων σε μια πιθανή νέα συμφωνία μεταξύ του Eurogroup, των θεσμών και της Ελλάδας». Αοριστολογίες που δεν μπορούν να προδικάσουν οτιδήποτε, όσο και αν γίνεται αναφορά στο τρέχον πρόγραμμα, κάτι που φαινόταν κόκκινη γραμμή για τους Έλληνες.

«Οι θεσμοί θα προσφέρουν μια πρώτη εκτίμηση ...για μια επιτυχημένη ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Η λίστα αυτή θα γίνει ακόμα πιο συγκεκριμένη και στη συνέχεια θα συμφωνηθεί με τους θεσμούς ως το τέλος του Απριλίου». Τέλος Απριλίου, λοιπόν, θα κριθεί «η ισχυρή δέσμευσή τους (των Ελλήνων) σε μια ευρύτερη και βαθύτερη διαδικασία διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με στόχο τη διαρκή βελτίωση των προοπτικών ανάπτυξης και απασχόλησης...».

Γενικόλογες και αντιφάσεις. «Οι ελληνικές αρχές έχουν επίσης δεσμευτεί να διασφαλίσουν τα κατάλληλα πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα... που απαιτούνται για τη δια-

υξης πρωτογενούς πλεονάσματος οφείλεται σε ένα ΣΥΡΙΖΑ που δεν τήρησε τις δεσμεύσεις του, ή ήταν αποτέλεσμα... των οικονομικών συνθηκών;

«Οι ελληνικές αρχές δεσμεύονται να απέχουν από οποιαδήποτε κατάργηση των μέτρων και μονομερείς αλλαγές... που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τους δημοσιονομικούς στόχους, την οικονομική ανάκαμψη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.» Αν δηλαδή οι ελληνικές αρχές κρίνουν ότι κατάργηση μέτρων και μονομερείς αλλαγές δεν θα επηρεάσουν αρνητικά, δεν υπάρχει πρόβλημα; Και πάλιν το κλειδί είναι η αποφασιστικότητα ΣΥΡΙΖΑ να σταθεί στο πρόγραμμά

28 Φεβρουαρίου. Κρατήσαμε την Ελλάδα αξιοπρεπή και όρθια».

Το κάρτιο ζήτημα, όμως, είναι τι θα κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ με τον χρόνο που κέρδισε. Θα τον χρησιμοποιήσει υπολογίζοντας να πείσει την παρέα Σόιμπλε -Νταϊσελμπλουμ για τα ελληνικά δίκαια, ή για να τους υποσκάψει; Να τους υποσκάψει εμμένοντας στην εξήγηση για το ποιος φταίει για την κρίση, για τα καταστροφικά αποτελέσματα των μνημονίων για τους λαούς - και του γερμανικού συμπεριλαμβανομένου; Με στόχο να κινητοποιήσει τους λαούς;

Η συμφωνία μπορεί να θεωρείται επιτυχία, αν οι ηγέτες του ΣΥΡΙΖΑ, γελοιοποιήσουν τις διαφορούμενες πρόνοιές της, προχωρώντας σε άμεση εφαρμογή των πιο συγκεκριμένων δεσμεύσεών τους: Ρύθμιση των κόκκινων δανείων, απαγόρευση πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, πληρωμή ηλεκτρισμού για 300 χιλιάδες οικογένειες, ενοίκιο για άλλες τόσες, διεκόλυση οφειλών στο δημόσιο, την ανατροπή της πορείας των ιδιωτικοποιήσεων... Και αν προετοιμάζονται για τη ρήξη που κατά πάσα πιθανότητα θα επέλθει σε κάποια στιγμή, εφόσον συνεχίζουν την πολιτική τους.

Η απειλή για κατάρρευση των τραπεζών δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Σε μια κατάσταση κύματος απόσυρσης καταθέσεων και γενικευμένου πανι-

σιο έλεγχο του τραπεζικού συστήματος στο σύνολό του, μπαίνει στην ημερήσια ατζέντα. Όσο οι διοικήσεις των τραπεζών παραμένουν στα χέρια των ιδιωτών μετόχων, στα χέρια στελεχών της αγοράς, στην περίπτωση σύγκρουσης με τους δανειστές, θα βρεθούν στο απέναντι στρατόπεδο.

Οι θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ για δημόσιο έλεγχο και ιδιοκτησία στο τραπεζικό σύστημα, αλλά και η προεκλογική δέσμευση ότι το Δημόσιο θα ασκήσει πλήρως τα δικαιώματά του ως πλειοψηφών μέτοχος, είναι η μόνη απάντηση.

Οι πρώτες επιλογές, παρόλα αυτά, της κυβέρνησης για στελέχωση των τραπεζών, δημιούργησαν ανησυχίες σε πολλά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ. «Πρόκειται για επιλογές που παλινρθώνουν στις διοικήσεις στελέχη της αγοράς, από αυτούς που μεγαλούργησαν την περίοδο Σημίτη όχι μόνο στις τράπεζες αλλά και στο χρηματιστήριο, μερικοί από τους οποίους πρωταγωνίστησαν στα περιβόητα swaps του 2000...» (Πάνος Κοσμάς).

Μέσα όμως στις επαναστατικές δυνατότητες της περιόδου, όλα αυτά μπορούν να αλλάξουν. Η μάχη σήμερα είναι μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ. Εκεί θα κριθούν τα πάντα, που θα έχουν καθοριστικές επιπτώσεις και στην εξέλιξη του ευρωπαϊκού κινήματος. Η ρήξη των ευρωπαϊκών θεσμών με την Ελλάδα, φαίνεται αναπόφευκτη όσο αυτούς τους θεσμούς ελέγχουν οι πολιτικοί εκπρόσωποι του κεφαλαίου.

Πρέπει να είναι καθαρό ότι καμιά ευρωπαϊκή χώρα, πόσω μάλλον η Ελλάδα, δεν μπορεί να αντέξει τον διωγμό της από την Ευρωζώνη. Θα αξίζει όμως τον κόπο μια τέτοια ρήξη, αν υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να προκαλέσει σαρωτικές αλλαγές στην Ευρώπη, μέσα από την κίνηση των μαζών. Το «τικ τακ» των «Ποδέμος» στην Ισπανία, πρέπει ήδη να προκαλεί δέος σε εχθρούς και φίλους σε όλη την ευρωπαϊκή ήπειρο.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΩΡΑΞΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Τέρρα Σάντα 10

Διαμ. 1, Τ.Κ. 25475

2001 Στρόβολος, Λευκωσία

ΤΗΛ. 22757553 - 99455169

Φαξ: 22767540

Email: sosialistiki@cytanet.com.cy

Γράψου συνδρομητής

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Για ένα χρόνο

Εσωτερικό €20

Ευρώπη €30

Αμερική

Αυστραλία €35

